

***Групови освобождавания на
споразумения за изследвания и
разработки и споразумения за
трансфер на технологии***

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

- ❖ Регламент 1217/2010 г. и Насоките на ЕК относно споразуменията са хоризонтално сътрудничество – правната рамка бе ревизирана в края на 2010 г.; стар Регламент 2659/2000 г. и Насоки
- ❖ обхваща споразумения за съвместно осъществяване на изследователска дейност
- ❖ счита се че те допринасят значително за технологичния или икономически напредък или маркетинга на нови продукти:
 - ✓ по-добра ефективност на И & Р, водеща до въвеждането на нови или подобрени продукти;
 - ✓ ползва потребителите, като се постигат и по-ниски цени в резултат на по-добри процеси;
- ❖ отнасят се до продукти/технологии/процеси, за които използването на резултатите от И & Р е от решаващо значение – затова всяка страна на споразумението следва да има пълен достъп до резултатите
- ❖ счита се, че те са основно проблемни от гледна точка на конкурентното право единствено когато съдържат договорки, ограничаващи изследванията и разработките в същата област

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

форми на споразумението:

- ❖ съвместно И & Р на договорни продукти/технологии/процеси и съвместно използване на резултатите
- ❖ съвместно използване на резултатите от вече проведено И & Р между същите страни
- ❖ съвместно И & Р без съвместно използване на резултати
- ❖ съвместно ползване на резултати от платени, вече извършени И & Р между същите страни
- ❖ платени И & Р без съвместно ползване на резултати
- ❖ използване на резултатите – производство/дистрибуция, вкл. и лицензиране на права на интелектуална собственост

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

определение на изследвания и разработки:

- ❖ придобиване на ноу-хау, свързано с продукти/технологии/процеси и теоретичен анализ/систематично проучване/експериментиране, създаване на необходимите съоръжения и получаване на права на интелектуална собственост

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ОСВОБОЖДАВАНЕ

- ❖ ПРИНЦИП – чл. 101/1 от ДФЕС не се прилага за тези споразумения, съдържащи клаузи като прехвърляне/лицензиране на права на интелектуална собственост на една или повече от страните или на съвместно образувание, при условие че те не са основния предмет на споразумението
- ❖ освобождаването е приложимо само ако тези споразумения съдържат ограничения по смисъла на чл. 101/1 от ДФЕС

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

УСЛОВИЯ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ

- ❖ всяка от страните има пълен достъп до резултатите, вкл. до възникналите права на интелектуална собственост и ноу-хау
 - при специализация и И & Р от институти/академични кръгове и специализарани за целта предприятия достъпа може да бъде ограничен
 - Възможно е да бъдат уговорени компенсации, стига да не са прекомерни

- ❖ при съвместни/платени И & Р – следва да има достъп до всяка съществуващо ноу-хау, необходимо за целите на използването на резултатите – предвижда се също възможност за пропорционално компенсиране

- ❖ страни, които произвеждат договорни продукти посредством специализация следва да са задължение да изпълняват поръчки от другите страни по споразумението, освен при съвместна дистрибуция/или ако производителя е и дистрибутор

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ПРАГ НА ПАЗАРНИЯ ДЯЛ

И

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОСВОБОЖДАВАНЕТО

- ❖ при неконкурентни предприятия и когато резултатите се използват съвместно – 7 години от първото пускане на договорните продукти/технологии на вътр. пазар
- ❖ при конкурентни предприятия:
 - ❖ Общ дял не повече от 25%
 - ❖ Когато в споразумението една от страните е финансираща – обединен дял на страните не повече от 25 %
 - ❖ над този праг следва да се извърши индивидуална оценка на споразумението по отношение на приложението на чл. 101 / 1 & 3 ДФЕС
 - ❖ ако първоначално не повече от 25 %, но впоследствие превиши, без да стига 30 % - освобождаването важи 2 години след превишаването
 - ❖ ако първоначално не повече от 25 %, но впоследствие прехвърли 30 % - освобождаването важи 1 година след превишаването
- ❖ Преходен период – споразуменията, които не отговарят на у-ята на стария Регламент и са в сила към 31/12/2010 г., чл. 101/1 ДФЕС не се прилага

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ТВЪРДИ ОГРАНИЧЕНИЯ I

- ❖ ограничаване свободата на страните да извършват И&Р самостоятелно/сътрудничество в различни области или в същата/свързана област след приключване
- ❖ ограничения на продукцията и продажбите без:
 - Определяне на производствени цели при съвместно производство
 - Определяне на цели на производство при съвместна дистрибуция/лицензиране
 - Практики, представляващи специализация при използването
- ❖ ограничаване на свободата на страните да произвеждат, продават, прехвърлят технологии или процеси, които се конкурират с договорните за периода на съвместно използване на резултатите
- ❖ фиксиране на цени на договорните продукти/лицензиране на договорните технологии – ИЗКЛ:
 - определяне на цени на преки клиенти/фиксирането на лицензионни такси при съвместна дистрибуция/съвместно лицензиране
- ❖ териториални ограничения/на клиенти за пасивни продажби на договорни продукти – ИЗКЛ:
 - изключителна лицензия на резултатите на другата страна

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ТВЪРДИ ОГРАНИЧЕНИЯ II

- ❖ при липса на специализация на използването - ограничения на активните продажби
- ❖ забрана за доставка на страните или на клиенти, които биха продали на друга територия
- ❖ създаване на трудности за потребителите или препродавачите да получават договорни продукти от други препродавачи в рамките на вътрешния пазар

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ИЗКЛЮЧЕНИ ОГРАНИЧЕНИЯ

- ❖ принцип – такива ограничения не водят до нищожност на цялото споразумение
- ❖ забрана за оспорване на права на интелектуална собственост – възможно обаче при оспорване да се прекрати споразумението
- ❖ забрана за последващо лицензиране на трети страни за производство на договорни продукти/технологии – ИЗКЛ:
 - използване на резултатите от най-малко една страна на вътрешния пазар спрямо трети страни

Споразумения за трансфер на технологии

Правна рамка и рации на груповото освобождаване

- ❖ Регламент №773/2000 г. и Насоки относно прилагането на чл. 101 ДФЕС към споразумения за трансфер на технологии
- ❖ Регламентът относно споразуменията за изследвания и разработки, разгледан по-горе обхваща принципно и аспекти на трансфера на технологии - могат да определят условията за лицензиране на резултатите от тези споразумения на трети страни
 - но – тъй като третите страни не са страни по горните споразумения за И&Р, то споразумението с тях попада в обхвата на Регламента относно трансфера на технологии – *Насоките относно взаимоотношенията с други регламенти за групово освобождаване*
- ❖ Освобождаване се налага, тъй като:
 - ✓ се намялява дублирането на научно-изследователска и развойна дейност
 - ✓ стимулират се И&Р и новаторството
 - ✓ улеснява се разпространението
 - ✓ въвежда се повече конкуренция за продуктите

Понятие за споразумения за трансфер на технологии

ЕЛЕМЕНТИ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО:

понятието технология обхваща:

- патенти, полезни модели, авторски права върху програмни продукти, ноу-хау и др.
- лицензираната технология следва да дава възможност за производство на договорните продукти

това е споразумение насочено към производство на договорни продукти:

- продукти, включващи или произведени с лицензирана технологи
- лицензията трябва да разрешава на лицензополучателя да използва технологията за производство на стоки или услуги
- изрично се изключват технологичните пулове – две или повече страни обединяват технологии, с цел лицензирането им като пакет

понятието трансфер обхваща:

- преминаване на технологията от едно предприятие към друго чрез лицензиране и подлицензиране
- разграничава се от покупко-продажбите на продукти, представляващи просто вложение в крайния продукт
- лицензирането на марки и авторски права са групово освободени само когато служат за по-доброто използване на лицензираната технология, както и при създаването на копия за препродажба (в този случай тези споразумения са сходни на трансфера на технологии)

споразумения между две предприятия

- РГОТТ не засяга споразумения между повече от две предприятия
- предприятията може да са както конкуренти, така и неконкуренти на съответния пазар

Групово освобождаване на споразумения за трансфер на ТЕХНОЛОГИИ

Презумпция за про конкурентен ефект

- ❖ предприятия-конкуренти имат не повече от 20% общ пазарен дял/предприятия не конкуренти – всяка от страните не надвишава 30%
- И
- ❖ споразумението не съдържа твърди ограничения

- ❖ Презумпцията се изразява в убеждението, че под тези прагове, споразуменията за трансфер на технологии:
 - ✓ усъвършенстват производството и разпространението
 - ✓ отреждат справедлив дял за потребителите

- ❖ над тези прагове **НЯМА** презумпция за нарушаване на чл. 101/1 ДФЕС, както и мога да отговарят на условията на чл. 101/3

- ❖ По принцип Регламентът обхваща само споразумения, съдържащи ограничителни по смисъла на 101/1 ДФЕС клаузи

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ТВЪРДИ ОГРАНИЧЕНИЯ КОНКУРЕНТИ I

- ❖ ограничаване свободата на определяне на цени на продажба на трети лица
- ❖ ограничения на производството - ИЗКЛ:
 - Ограничения за лицензополучателя при нерещипрочни споразумения или за една от страните при рещипрочни
- ❖ разпределение на пазари или клиенти – ИЗКЛ:
 - производство в определени технологични области на приложение/ определени продуктови пазари
 - запазване на част от производството за една от страните за определени техн. области/изкл. територии/продуктови пазари
 - забрана за лицензодателя да предоставя лиценц на трето лице за конкретна територия
 - при запазване за една от страните на част от активните/пасивните продажби в определена изкл. територия/клиентска група
 - забрана за активни продажби поради друг лицензионен договор, но само ако последния не е бил конкурент на лицензодателя при сключване на неговия д-р
 - забрана за производство от лицензодателя, освен за собствена употреба, без това да води до ограничение за лицензополучателя да продава като резервни части за негови собствени продукти
 - при задължение да се призвежда само за определен клиент, когато споразумението е целяло да осигури алтернативен източник за доставка за този клиент

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ТВЪРДИ ОГРАНИЧЕНИЯ КОНКУРЕНТИ II

- ❖ ограничаване способността на лицензополучателя да използва собствена технология
- ❖ ограничаване на способността на която и да е от страните да извършва И&Р, освен ако това ограничение не се налага за запазване на лицензираното ноу-хау в тайна спрямо трети лица

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

ТВЪРДИ ОГРАНИЧЕНИЯ НЕКОНКУРЕНТИ I

- ❖ ограничаване способността на една от страните да определя цените си към трети лица – ИЗКЛ:
 - определяне на максимална/препоръчителна цена, освен ако това представлява фиксиране на цени в резултат на натиск или стимулиране

- ❖ ограничаване на териториите/клиентите за пасивни продажби от страна на лицензополучателя – ИЗКЛ:
 - ограничаване на пасивните продажби в изключителни територии/клиентска група, запазени за лицензодателя
 - пасивни продажби в територията на други лицензополучатели през първите 2 години на неговите продажби
 - производство на собствени продукти при позволени продажби за резервни части
 - алтернативен източник за доставка за определен клиент
 - ограничение за продажба на крайни потребители ако лицензополучателя е търговец на едро
 - ограничение за продажби на неупълномощени дистрибутори от членовете на система за избирателно разпространение

- ❖ ограничаване на активните/пасивни продажби на крайни потребители при с-ма за избирателно разпростр- за лицензополучател – търговец на дребно, освен от обект, за който няма разрешение

Групово освобождаване на споразумения за трансфер на ТЕХНОЛОГИИ

ИЗКЛЮЧЕНИ ОГРАНИЧЕНИЯ

конкуренти

- ❖ забрана за оспорване на права на интелектуална собственост – възможно обаче при оспорване да се прекрати споразумението
- ❖ задължение за лицензополучателя за предоставяне на изключителна лицензия за лицензодателя/трето, опеределено от лицензодателя лице на подобренията или собствените нови приложение на технологията
- ❖ всякакви задължения за лицензополучателя да прехвърля права на лицензодателя или трето, определено от него лице за собствените му подобрения/ нови приложения на лицензиранат технология

неконкуренти

- ❖ всяко ограничение на използването на собствени технологии
- ❖ да се извършва И&Р, освен ако необходимо за запазване в тайна на лицензираното ноу-хау

Групово освобождаване на споразумения за изследвания и разработки

НЕПРИЛОЖЕНИЕ и ОТМЯНА НА РЕГЛАМЕНТА

- ❖ при мрежи от сходни споразумения обхващащи повече от 50% от съответния пазар – РГОТТ не се прилага
- ❖ ЕК – НОК могат да отнемат привилегиата на освобождаването при:
 - ограничаване достъпа на трети лица до пазар а на технологии – например при кумулативен ефект от паралелни мрежи от сходни ограничаващи споразумения за ограничаване ползването на технологията от трети лица
 - ограничение за навлизане на пазара на потенциални лицензополучатели в следствие на забрана за последващо лицензиране
 - при неизползване на лицензираната технология без обективна причина